

næste Aar. Saaledes forholder det sig, og det ønsker jeg ikke skal skjules. Det ærede Medlem fra Kellerup vilde gøre gældende, at det først var efter Finanslovkommissionens Nedsættelse, at der var kommet andre Synspunkter frem angaaende denne Sag. Overfor denne Betragtning ønsker jeg at gøre gældende, at mit Synspunkt har været det samme før og efter Finanslovkommissionens Nedsættelse. Jeg skal i saa Hedseende henviser til de Udtalelser, som jeg har fremsat ved Behandlingen i 1909, altsaa før Finanslovkommissionen blev nedsat. Med Formandens Tilladelse vil jeg gerne citere disse Udtalelser; de findes i Folketingstidenden fra 1909 Sp. 56 og lyder saaledes: „Paa Landbrugsministeriets Budget findes en betydelig forøget Bevilling til „Hedebruget“. Jeg har stedse haft nogle Betæneligheder ved den Maade at støtte Opdyrkning af Hede paa og har tidligere udtalt disse Betæneligheder. Bevillingerne til „Hedebruget“ har efterhaanden taget voldsom Fart. Det begyndte paa Finanslovsforslaget 1907—08 med 1,500 Kr., for 1908—09 var det 15,000 Kr., for 1909—10 var det vokset op til 43,884 Kr., og paa det foreliggende Finanslovsforslag foreslaas 92,410 Kr. Hvis nu Maaden, der støttes paa, er sund, var der jo ikke saa meget at sige dertil. Men det er den efter min Mening ikke. De 25 Kr. pr. Td. Land, hvormed Opdyrkingen støttes, bliver faktisk ved Salg inkluderet i Jordprisen, og det bliver saaledes Hedejerne, der faar Tilskuddet. Den højtærede Landbrugsminister er ogsaa ved at blive noget betænkelig og ønsker fremtidig Beløbet fikseret. Jeg tror imidlertid ikke, at det er tilstrækkeligt. Hvis man vil give forøget Støtte til Hedeopdyrkingen, var det sikkert bedre at give den i Form af forøget Tilskud til Anskaffelse af Mergel. Man kunde jo ordne det saaledes, at de, der boede længst fra Mergel-lejerne, fik et forholdsvis større Tilskud end de andre.“

Den Betragtning, som jeg den Gang har gjort mig til Talsmand for, den Opfattelse, som jeg den Gang nærede, har jeg i Virkeligheden den Dag i Dag. Jeg anførte for øvrigt ved samme Lejlighed, at det ingenlunde behøvede at være en daarlig Forretning at opdyrke Hede, idet jeg omtalte et Regnskab, som var udsendt af Formanden for Skodborg-Vandfuld Herreders Landboforeninger, Tovborg Jensen af Klostermølle. Han havde købt 24 Tdr. Land Hede à 85 Kr. pr. Td. Land. Dem havde han opdyrket, og han havde holdt nøje Regnskab over Udgifter og Indtægter. Det viser

sig nu, at han efter 6 Aars Forløb — der gaar jo et Par Aar eller tre, inden Heden tages ind til Dyrkning — havde et Netto-Overskud af 11,988 Kr. 31 Øre. Hertil kommer, at Jorden i Ejendomsskyld blev ansat til 6,000 Kr., alt i alt var der altsaa i Virkeligheden under disse 6 Aars Drift fremkommet et Nettooverskud paa ca. 18,000 Kr. af 24 Tdr. Land Hedejord. Selvfølgelig er dette Eksempel ikke nogen Norm, men der kan altsaa i og for sig være Betingelser til Stede for, at det kan være en lønnende Forretning at opdyrke Hede. I saa Henseende kan jeg blandt andet henviser til de Eksempler, der er anførte i den Pjece, der er sendt os om „Hedebruget“'s Virksomhed. Jeg skal ikke gaa alle disse 12 Eksempler igennem, men blot omtale det første. Det angaar en Mand, Jørgen Larsen, 40 Aar, fra Faurskov ved Holsted. Han har faaet sin Ejendom i November 1894. Han havde den Gang en Gæld paa sin bare Krop, det var en Skole- og Soldatergæld paa 170 Kr., Købesummen var 11,200 Kr. Ved Tvangsauktion samme Aar var Kreditforeningen højest bydende med 8,000 Kr. Nu viser det sig, at Garden antages at være 60,000 Kr. værd i Handel og Vandel; der er en Gæld paa 28,000 Kr., saa Fremgangen er betydelig; Faktum er, at han i dette Øjeblik ejer en Formue af 32,000 Kr. Det er altsaa den Betaling, han har faaet for sit Arbejde med at dyrke Jorden op fra 1894 til Dato. Hvor altsaa Betingelserne er til Stede og navnlig, hvor man i Forvejen har en Del opdyrket Jord, saa der kan være Anledning til at tage Arealer ind til Dyrkning, 1-2-3-4 Tdr. Land, som man nu har Magt til, kan det i Virkeligheden være en god Forretning at dyrke Heden op, særlig naar man er i Stand til at faa Mergel til en rimelig Pris og paa en nogenlunde bekvem Maade ikke for langt borte fra.

Naar man nu — jeg sigter baade til den højtærede Landbrugsministers og andres Udtalelser — vil give det Udseende af, at det særlig er gennem „Hedebruget“, Opdyrkingen skal støttes, er det ganske urigtigt. Det er min Overbevisning, at Opdyrkingen af Heden vil gaa sin jævne og naturlige Gang, hvis vi skaffer Folkene derude nogenlunde let Adgang til Mergel; det er det, vi hidtil har gjort gennem de Bevillinger, der er blevet givet fra 90erne til Dato, og de Bevillinger er ingenlunde smaa. Jeg oplyste i mit indledende Foredrag, at de i det foreliggende Finanslovsforslag udgør ca. 230,000 Kr. Det maa man dog ikke glemme. Saa kan det selv-